

S.Y.B.A.Gen.1 Mid Term Question Bank 2012-13 October

PHILOSOPHY GENERAL - 2

Philosophy and Good Life : तत्त्वज्ञान आणि सुजीवन

प्रश्न 1 : खालिल सहापैकी फक्त तीनावर टीपा लिहा. (100 शब्द) 24

1. 'दर्शने' चा अर्थ
2. एपिक्युरसचा सुखवाद
3. चार्वाकांचे दोन पुरुषार्थ
4. सद्गुण: प्लेटोची व्याख्या
5. " अपरीक्षित जीवन जगण्यायोग्य नसते "
6. Philosophy ही संकल्पना
7. जीवनमुक्त .
8. पुरुषार्थ संकल्पना.
9. युडायमोनीयचा अर्थ
10. स्टोईक संप्रदाय

प्रश्न 2 : खालिल चारपैकी फक्त दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (200 शब्द) 20

1. प्राचीन बौद्ध दर्शनातील 'अर्हत' ही संकल्पनेचे वर्णन करा.
2. अँरिस्टॉटलची इच्छाशक्तिची दुर्बलता ही संकल्पना सांगा.
3. सुजीवनाविषयी सॉक्रेटीसचे मत विशद करा.
4. त्रिवर्ग सिध्दान्त ही संकल्पना विशद करा.
5. बोधिसतत्त्व ही संकल्पना स्पष्ट करा.
6. सुज्ञतेची भूमिका समजावून द्या.
7. सुजीवनाविषयी सॉक्रेटीसचे मत सांगा
8. स्टोईकांचे नियतीवादी नीतीशास्त्र स्पष्ट करा

प्रश्न 3: खालिल दोनपैकी फक्त एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (300 शब्द) 16

1. अँरिस्टॉटलची सद्गुणांची नीति स्पष्ट करा.
2. चतुर्विध पुरुषार्थ सिध्दान्ताचे स्वरूप सविस्तर समजावून संबंध सांगा.
1. एपिक्युरियन सुखवादाची सविस्तर चर्चा करा. तुमचे त्यावरील मत लिहा
2. भारतीय जीवनरितीतील त्रिवर्ग सिध्दान्त सविस्तर सांगा.

S.Y.B.A. SPECIAL 1

PHILOSOPHY SPECIAL – 1
INDIAN PHILOSOPHICAL APPROACHES
 भारतीय तत्त्वज्ञानात्मक दृष्टिकोन

वेळ : दोन तास

गुण : 60

प्रश्न 1 : खालिल सहापैकी फक्त तीनवर टीपा लिहा. (100 शब्द) 24

1. भक्तियोग
2. कर्मबंधाची समस्या
3. उपनिषद संज्ञेचा अर्थ .
4. चार्वाकांचा भूतचैतन्यवाद
5. अपूर्व .
6. ब्राह्मणांमधील कर्मकांड.
7. उपनिषदांची बंडखोरी.
8. अपौरूषेयत्व.
9. उपनिषदांमधील निरूपाधिक तत्त्व
10. 'स्थितप्रज्ञ' ची लक्षणे .
11. सांख्य दर्शनाताली सत्ताशास्त्र
12. जडवाद.

प्रश्न 2 : खालिल चारपैकी फक्त दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (200 शब्द) 20

1. उपनिषदांच्या विचारांमधील विविधता व एकता समजावून द्या.
2. चार्वाकांनी वेदांवर केलेली टीका स्पष्ट करा.
3. पूर्वमीमांसेची सामाजिक भूमिका समजावून सांगा.
4. गीतेतील स्थितप्रज्ञाचे स्वरूप सांगा.
5. परा आणि अपराविद्या यातील फरक सांगा
6. भक्तियोगाचे आणि ज्ञानयोगाचे स्वरूप सांगा.
7. उपनिषदांच्या विचारांमधील विविधता व एकता समजावून द्या.
8. पूर्वमीमांसेची तात्त्विक भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 3: खालिल दोनपैकी फक्त एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (300 शब्द) 16

1. लोकायत दर्शनाच्या जीवनविषयक नैतिक दृष्टिकोनाचे महत्व स्पष्ट करा.
2. अर्जुनाचा प्रश्नाला कृष्णाने दिलेल्या उत्तरामागील तत्त्वज्ञानात्मक भूमिका लिहा.
3. लोकायत दर्शनाने मांडलेला प्रमाणसिध्दान्त व जीवनविषयक नैतिक दृष्टिकोनाचे महत्व स्पष्ट करा.

S.Y.B.A. SPECIAL 2

PHILOSOPHY SPECIAL – 2
HISTORY OF WESTERN PHILOSOPHY

पाश्चात्य तत्त्वज्ञानाचा इतिहास

प्रश्न 1 : खालिल सहापैकी फक्त तीनावर टीपा लिहा. (100 शब्द)

24

1. ज्ञान आणि मत यातील फरक.
2. परिवर्तनाची समस्या.
3. अर्नेक्झिमेंडरचे 'असीम' चे तत्त्व.
4. प्लेटोने केलेली आत्म्याची रचना.
5. थेलीसची विश्वाच्या निर्मितीची कल्पना.
6. सोफिस्टांचा संशयवाद.
7. डेमॉक्रीटसची अणुविषयक कल्पना.
8. 'ज्ञान म्हणजेच पुनर्स्मरण'.
9. सॉक्रेटीसचे सद्गुणविषयक मत
10. अर्नेक्झिमेनीसचा वायुमय आत्मा.
11. सोफिस्टांचा सापेक्षतावाद
12. नाऊस.

प्रश्न 2 : खालिल चारपैकी फक्त दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (200 शब्द)

20

1. एम्पिडॉकिलसची नाऊस ही संकल्पना विशद करा.
2. 'ज्ञान म्हणजेच पुनर्स्मरण'. विवरण द्या.
3. डेमॉक्रीटसचा अणुवाद स्पष्ट करा.
4. हेरेक्लिटसची 'लोगोस' ही संकल्पना समजावून द्या.
5. सॉक्रेटीसची ज्ञानाची संकल्पना सांगा.
6. प्लेटोच्या 'आयडिया' तत्त्वाची रचना सांगा.
7. एम्पिडॉकिलस चतुर्विध महाभूते कशी मांडतो, ते सांगा.
8. हेरेक्लिटसपुढील विश्वाविषयीची समस्या सांगा.

प्रश्न 3: खालिल दोनपैकी फक्त एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (300 शब्द)

16

1. प्लेटोच्या चेतनाववाद सिध्दान्त सांगा.
2. पायथागोरसचा संख्या सिद्धात पूर्ण विशद करा.
3. थेलीस विश्वाच्या निर्मितीची संकल्पना कशी मांडतो, ते विशद करा.